

Дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
10 январи соли 2022 ба қайди давлатӣ гирифта шудааст,
рақами бақайдгирӣ 1115

ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҚТИМОИИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ФАРМОИШ

Дар бораи Меъёр ва тартиби муайянкунии лаҳзаи фавти
инсон ва қатъи чораҳои эҳёгарӣ
190.010.000.

Мутобиқи қисми 2 [моддаи 150](#) Кодекси тандурусти
Ҷумҳурии Тоҷикистон ва банди 10 Низомномаи Вазорати
тандурустӣ ва ҳифзи иқтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли
2014, [№148](#) тасдиқ шудааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Меъёр ва тартиби муайянкунии лаҳзаи фавти инсон ва
қатъи чораҳои эҳёгарӣ тасдиқ карда шавад ([замима](#)
мегардад).

2. Фармоиши мазкур барои бақайдгирии давлатӣ ба
Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида,
пас аз бақайдгирии давлатӣ ва интишори расмӣ мавриди
амал қарор дода шавад.

3. Воҳидҳои сохтори Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи
иқтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷрои фармоиши
мазкурро таъмин намоянд.

4. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини
якуми вазир гузошта шавад.

Вазир

Ҷамолиддин

Абдуллозода

ш. Душанбе, аз 29 декабри соли 2021, №1214

Бо фармоиши
вазир тандурустӣ ва ҳифзи
иқтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 29 декабри соли 2021, №1214
тасдиқ шудааст

МЕЪЁР ВА ТАРТИБИ МУАЙЯНКУНИИ ЛАҲЗАИ ФАВТИ ИНСОН ВА ҚАТЪИ ЧОРАҶОИ ЭҶЁГАРӢ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Марги инсон дар натиҷаи фавти умумии организм ба амал меояд. Дар раванди марг марҳилаҳо ҷудо мешаванд ба агония, марги клиникӣ, марги маъзи сар ва марги биологӣ.

2. Агония ин ҷой надоштани аломатҳои берунии фаъолияти ҳаётии бадан (набудани ҳуш, фаъолияти гардиши хун, нафаскашӣ, системаи ҳаракати такаҷоҳ) тавсиф меёбад.

3. Ҳангоми марги клиникӣ таъйироти патологӣ дар ҳамаи системаҳо ва узвҳои ҳаётан муҳим ба вучуд меоянд, ки хусусияти бебозгашт доранд.

4. Марги маъзи сар пурра ва бебозгашт қатъ гардидани ҳама вазифаҳои маъзи сар мебошад, ки дар ҳолати кор кардани дил ва таҳвияи сунъии шуш ба қайд гирифта шудааст.

5. Марги биологӣ таъйироти баъдимаргӣ дар ҳамаи узвҳо ва системаҳо бо нишонаҳои доимии бебозгашти фаъолияти аъзои ҳаётан муҳими организм ифода меёбад.

6. Таъйироти пасазмаргӣ дорои аломатҳои функционалӣ, асбобӣ, биологӣ ва аломатҳои баъдимаргӣ доранд:

1) ба аломатҳои функционалӣ дохил мешавад:

- набудани ҳуш;

- набудани нафаскашӣ, набз, фишори хун;

- набудани аксуламалҳои ҳиссиёти ба ҳамаи намудҳои ангезанда;

2) ба аломатҳои асбобӣ дохил мешавад:

- электроэнцефалографикӣ;

- ангиографикӣ;

3) ба аломатҳои биологӣ дохил мешавад:

- аз меъёр зиёд васеъшавии гавҳараки чашмҳо;

- сафедрангӣ ва ё кабудшавии лабҳо ва ё мармаршавии (доғҳо)-и пӯст;

- пастшавии ҳарорати бадан;

4) ба аломатҳои баъдимаргӣ дохил мешавад:

- таъйироти ибтидоӣ;

- таъйироти баъд пайдошаванда (шахшавии мушакҳо, пайдошавии доғҳои ҷасад, хушкшавӣ).

2. ЛАҲЗАИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МАРГИ ШАҲС

7. Муайянкунии фавт аз тарафи табиб, дар набудани табиб аз тарафи кормандони миёнаи тиббӣ гузаронида мешавад. Хулосаи

тиббӣ дар бораи фавт дар асоси муайян шудани фавти бебозгашти пурраи маъзи сар (марги маъзи сар) мутобиқи дастурҳои аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ тасдиқшуда дода мешавад.

8. Лаҳзаи муайян намудани марги шахс бо марги маъзи сар ё марги биологии шахс (марги бебозгашти шахс) ифода меёбад.

9. Марги биологӣ дар асоси мавҷуд будани пайдошавии аломатҳои таъйирёбии ҷасадӣ (аломатҳои ибтидоӣ ва баъд пайдошаванда) муқаррар карда мешавад.

10. Ташҳиси марги маъзи сар дар муассисаҳои тандурустӣ, ки барои муайян кардани марги маъзи сар шароити зарурӣ доранд, муқаррар карда мешавад.

11. Ташҳиси марги маъзи сари шахсро шурои табибони ташкилоти тиббӣ, ки бемор дар он ҷойгир аст, муайян мекунад. Ба шурои табибон бояд анистолог-эҳёгар ва асабшинос, ки дар шуъбаи эҳёгарӣ камаш 5 сол таҷрибаи корӣ доранд, дохил карда мешаванд. Ба ҳайати шурои табибон мутахассисоне, ки ба хориҷ кардан ва трансплантатсия (кӯчонидани) узвҳо ва ё бофтаҳо машғуланд, дохил карда намешаванд.

3. ҚАТЪ НАМУДАНИ ЧОРАҲОИ ЭҲЁГАРӢ

12. Чораҳои эҳёгарӣ ба барқарорсозии функсияҳои ҳаётан муҳим, аз ҷумла ба таври сунъӣ нигоҳ доштани функсияҳои нафаскашӣ гардиши хуни инсон нигаронида шуда, аз ҷониби корманди тиб (табиб ё фелдшер) ва дар сурати набудани онҳо аз ҷониби шахсоне анҷом дода мешаванд, ки дар соҳаи эҳёгарии дилу шуш таълим гирифтаанд.

13. Чораҳои эҳёгарӣ танҳо дар сурате қатъ карда мешавад, ки ин тадбирҳо комилан бесамар доништа шаванд ё маргӣ биологӣ муайян карда шавад, аз ҷумла:

1) ҳангоми муайян намудани марги шахс дар асоси марги маъзи сар, аз ҷумла дар заминаи истифодаи бесамари маҷмуи тадбирҳои нигоҳдории ҳаёт муқаррар карда шуда бошад;

2) дар давоми 30 дақиқа бесамар будани тадбирҳои эҳёгарӣ, ки ба барқарор кардани функсияҳои ҳаётан муҳим нигаронида шудаанд.

14. Чораҳои эҳёгарӣ гузаронида намешаванд:

1) агар аломатҳои марги биологӣ мавҷуд бошанд;

2) дар ҳолати марги клиникӣ дар заминаи авҷгирии бемориҳои бозътимод муқарраршудаи табобатнашаванда ё

оқибатҳои осеби шадиди ба ҳаёт номувофиқи табобатнашаванда.

15. Дар ҳуҷҷатҳои тиббии шахси фавтида маълумот дар бораи вақти қатъи шудани чораҳои эҳёгарӣ ва ё дар бораи муайян намудани лаҳзаи марг сабт карда мешавад.